

Recensie: Caroline or change ★★★***

Playhouse Theatre Londen
donderdag 10 januari 2019

foto © Helen Maybanks

Recensie:

Een doorgecomponeerde musical die soms wat operatesk aanvoelt die je tijd moet geven, zoals songs die niet vanaf het eerste gehoor meteen in je smaak vallen of een gerecht, dat is Caroline or change. Tony Kushner's stond in voor de liedteksten en het boek, Jeanine Tesori's voor de muziek die naar Motown refereert (Dreamgirls/The Supremes zijn nooit ver weg wanneer we de drie Radio's "Dujonna Gift-Simms, Keisha Amponsa Banson en Tanisha Spring - aan het werk horen), blues, klezmer, gospel en folkmuziek. Vier jaar deden zij erover met de originele regisseur George C. Wolfe om deze productie in elkaar te steken. The Playhouse Theatre plaatst een erg budgetvriendelijk decor dat het appartement in twee kan delen, de deur met parlofoon links, de slaapkamer van Noah rechts die de sixties en Louisiana uitademen. Die breuk toont de kloof tussen hem en zijn stiefmoeder Rose die op het einde van de voorstelling gedicht wordt wanneer ze hem troost over zijn overleden moeder. Het verhaal is verder wat aan de zwakke kant en gaat over de slechte invloed "hebzucht" die geld kan hebben. Caroline werkt als zwarte meid bij de Gellmans en krijgt daar 30 dollar per week voor. Niet genoeg om haar drie kinderen, twee zonen en een dochter mee op te voeden die steeds meer van haar verlangen. Rose wil Noah een lesje leren en stelt dat Caroline het geld dat in zijn vuile was zit, mag houden. Later moedigt ze haar aan dat ook te doen bij de was van Stuart, haar man die ook klarinet speelt. Op een dag vindt Caroline 20 dollar in de broek van Noah. Dat geld kreeg ie van Mr. Stopnick (Teddy Kempner) tijdens de Chanoeeka, een Joods feest. In de ruzie tussen Noah en Caroline die ontstaat vliegen de racistische opmerkingen in het rond zoals 'And hell is where Jews go when they die.'

Centraal staat dus de relaties tussen rassen, de Afro-Amerikaanse burgerrechtenbeweging, Amerikanen met Afrikaanse roots en Joden die in het Zuiden van het land wonen. Al komt de verdieping van de personages er pas in het tweede bedrijf. Het eerste voelt dan ook wat vlak aan waarbij enkel de dood van JFK vermeld wordt en kennelijk beide partijen dat jammer vinden, op Emmie na dan. Volgens haar heeft ie zijn beloften naar de zwarte gemeenschap niet nagekomen. In het tweede bedrijf zit (erg laat) de conflictstof tussen Caroline en Noah die ook redelijk snel terug opgelost is. Nadat Caroline naar de kerk is gegaan omdat haar geweten knaagde, keert ze na enkele dagen terug naar haar werkgever. Emmie die het standbeeld van een soldaat beschadigde (te zien bij de start van het tweede bedrijf) zingt het uit dat ze de dochter is van een meid en hoopt dat haar kinderen later een betere toekomst tegemoet zullen gaan.

Muzikaal is dit een zeer boeiende musical geworden die aan de ene kant toegankelijk is, en aan de andere kant toch ook behoorlijk wat vergt van het publiek. 'Moon Trio' in het eerste bedrijf waarbij we Naana Agyei-Ampadu (Dotty), Sharon D Clarke (Caroline), en Angela Caesar (de maan) overtuigend een piekfijn samen horen zingen, is zo'n hoogtepunt. Aan kitsch geen gebrek overigens, want de maan wordt hangend onder de nok gezongen. De regie van Michael Longhurst voelt erg 1 op 1 aan. Kan wellicht niet anders. Een wasmachine (Me'sha Bryan) is nu eenmaal een wasmachine, een droogmachine (Ako Mitchell) een droogmachine, een bus (ook Ako Mitchell) een bus en de maan dus ook de maan.

Naana Agyei-Ampadun, die op maandag de hoofdrol speelt, is waanzinnig goed

merken we in beide delen. Ook wanneer ze samen met een uitstekende Abiona Omonua als Emmie 'Dotty and Emmie' zingt in het tweede bedrijf. Omonua bevestigt opnieuw in een erg straf 'I Hate The Bus' waarin ze toont dat ze bezitterig is maar tegelijkertijd ook mega ambitieus wat al in de eerste lijnen van die song te horen is: I hate the bus. I want my own car. A car with a heater. I want a TV set and more. A big old house.' Wat fel contrasteert met Carolines eerdere stelling in deze musical: 'Money don't buy happiness'. Zo is dat, geld maakt niet gelukkig. Elke generatie komt dat vroeg of laat te weten!

< Bert Hertogs >